

**Vun frieher un heit for Bensmer Leit
Bergsträßer Anzeigebblatt 08.10.1949**

**Vun frieher un heit for Bensmer Leit
(Einleitung und Gewinnspiel)**

Unner daäre Iwwerschrift kenne vun jetz oab alle Bensmer jeeren Samsdoa in ehrer Modderschbroach noachlääse, woas frieher als in Bensem bassiert is un woas heit noch in Bensem un , drumerum vor sich gäiht.

Awwer zevoord noch zum geschäftliche Daal:

Weil heit doch alles aa Räätselroare is, soll's aa bei uns net an dem fehle. Mer setze drei Preise (net drei Preiße) aus for die, wuu die beschd un witzigst Antwort gäwwe kenne uff zwaa Froage, wuu bis heit sälschd vun houchgeischdige Leit noch net geleest häwwe wärrn kenne.

Nummern oins: Wär woar zeärschd doo, de Bensmer Worzelbäijer orrer de Bensmer Käärnbäijer?

Nummeroo zwaa: Woas is de Unnerschied zwische Brabsel un Schlambes un in welchem verwandtschaftliche Vehältnis schdäihn die zwaa zum Schlabambes?

De ärschde Preis beschdäiht aus em vädrel Joahresabonnemaa uff unser Zeidung. De zwadde Preis auseme zwaa Monatsabonnemaa. De dritte Preis aus aam Monatsabonnemaa. Die beschde Leesunge wärrn in aaner vun unsere neegschde Nummern for umesunschd oabgedruckt. Sou, ehr Bensmer Weibslait un Mannleit, schdrengt jetz Eiern Gehärnskaschde ou, daß mer Eich net noachsoae kann, Ehr weerd uff de Kobb gefalle, veschdanne! Sou - un jetz:

E Erinnerung aus moiner Juugenzeit

Wie ich noch en klaane Buu woar, hot's in Bensem en Kaafmann gäwwe, där wuu in de ganz Umgäjend wäje soine „geischtreiche Oifäll“ bekannt woar. - Nääwe soiner Woog horrer e Beißzang leie gehadde, mit däre er die Kaffeebohne ausenannergepätzt hot, daß soi Kunnschaft joo zu ehre richdige Gewicht kumme is. Doodefoor horrer allerdings es Pund Kaffee billiger vekaaft, als wie'sem sälschd gekoschd hot. Wie en mool en Froind druff uffmäiksam gemoacht hot, horrer'm schmunzelnd uff die Schulter geklobbt un horrem gesoat: „Wa-wawaaschde, däs ve-ve-veschdäischde net. Doodevor hä-hä-häwwich aa en gräißere Umsatz ww-wie moi Konkurrenz!“

Woas horrer doomools zu uns Buuwe gesoat, wie mer'n druff uffmäiksam mache wollte, daß e douri Maus in soim Schaufenschder zwische Keesglocke, Serwelaadwärtschd un Schuhbennel leie deet?: „Die lei-lei-leit mer lang gut. Loßt se nor lei-lei-leihe! Die is for mich Go-Go-Gold wärt; die ziegt die Leit bei!“

Wie in soiner Noachberschaft aneme haaße Summerdoa emool Feier ausgebroche is un mer
Artikel / Mundart 1949/50 - Vun frieher und heit – for Bensmer Leit – www.joseph-stoll.de

oiwandfrei feschdgeschdellt hot, daß de Brand doodoich veursacht worrn weer, daß e Dachfenschdergloas wie e Brenngloas gewäikt un däs druckne Hai in de Scheier doodoich Feier gefange hett, horrer aa so in Senfd dezugäwwe misse: „Nor g-gut, daß dä-däs net in de Noa-Noachd bassiert ist!“

Es is mool en Bauer vum Ourewoald zu em kumme un wollt en Ouwe bei em kaafe. Er horren in soi Laager uff de Schbeicher gefiehart, wuu ausgerächend zwaa veschiedene Äiwe geschdanne häwwe. De Bauer hot sich den aane devuu rausgesucht un wollt em glei es Gäld defoor hieleje. „Hoalt“, horrer zu dem Bauer gesaat: „De-de-den kann ich I-i-ihne net verkaka-kaafe! De-de-där muß zur A-a-auswoahl schd-schd-schdäih bleiwe!“

Un jetz Äbbes woas ärschd neilich eme Bensemer bassiert is. Do is neemlich en Mann zuu's Härr Scheide noikumme un hot gesoat: „Härr Scheid“, horrer gesoat, „Kennt ich bei Ihne e bissel Gips kriehe? Awwer kaan vun dem gewehnlische“, horrer gesoat, „vun dem foine, vun dem ganz foine“, horrer gesoat, „vun dem Alabaschdergips, veschdanne! Ich will neemlich doodefuu e Modäll vum Käichbäikhaisel mache. Wissese, ich bin souen oalte Bosseler, veschdanne, un will moi Fraa doodemit iwwerrasche, wannse die neegschd Woch ehrn Noomensdoas hot. Däs gitt die Rickwand vun unserm Aquarium.“ „Den Gips kennese kriehe“, hot de Härr Scheid gesoat. „Wieveel brauchese dann?“ „Eino, finf Pund wärrn lange“ hot där Mann gesoat un de Härr Scheid orrem soi finf Pund oabgewooge.

Wie er haam kumme is, woar soi Fraa net do. Er hot die Dudd näwwe die annern uff de Aaricht geschdellt un hot sich e Kebbche Kaffee oigeschenkt. Aus dem aane sind zwaa wurn un aus deene zwaa drei. Dann horrer hordig soi Dutt genumme un is niwwer in sei Wäikschdatt gange. Dort horrer aus em Sigaarkischdel sich die Forme for die Wend vum Kälchbäikhaisel zeräacht gebosselt un for die Saile horrer sich schunn vier korze Rouhrschdebber zeräacht geleggt gehadde. Sou, jetzt de Gipsbrei ougeriehart, horrer gedenkt un die Forme ausgegosse. Dann wärd schnäll noch en Halwe owwe beim Clara gepätzt; bis ich reduurkumm, is däs Zeigs hadd. Es is alles noach Wunsch gange. Er hot soi Kabb uffgehockt un is uff de Griesel zammenaus gemoacht.

Wie er oowens haam kumme is, hot in de Kich noch Licht gebrennt. „No, moi Oaldi wärd doch net wäje meer uffgeblewwe soi“, horrer vor sich hiegebrummelt. „Däs bin ich goar net annerer gewehnt, die gäiht doch sunschd mit de Hinkel schloofe.“ Wie er in die Kich noigeguggt hot, doo hot soi Fraa forerer grouß Schissel geschdanne un hot als geriehart un geriehart. Se hat en ritzeroure Kobb gehadde un de Schwaaß isser vun de Schdärn nor sou runnergeloffe. „Ach Gott, Mann“, hotse gesoat, „ich häbb heit awwer e Maleer mit dem Kuchedaik. Gugg doch mool häär! Där will un will net wärrn. Ich häbb schunn e ganz Hääwel Millich noigeschitt ohne däs Kennche Wasser doo. Awwer er wärd un wärd net gleem. Ich muß mich mool e bissel veschnaufe, mer wärd's awwel ganz aafellig.“ Kaum hot se sich uffen Kicheschduhl gehockt, doo hot se wie en geschdochene Bock uff ehr Hand geguggt, wuu noch de Daik dougehonke hot un hot gekresche: „Ei du liewer Gott, ei du liewer Gott, woas is dann däs? Ich kriehe joo moi Finger net mäih zamme, die sinn joo knochehadd. Mann, Mann, holl de Dokder, ich schdäärb, ich schdäärb. Mann, woas kann dann das soi?“

Doo is ehrn Mann kraadeblaasch worrn und hut nor däs aane Wertche rausgebroacht: „Gips!“ Dann isser niwwer in soi Wäikschdatt kajaggert un hot die Forme vum Käichbäikhaisel houchgehawwe. „Da, doo häwwemer die Bescheerung!“, horrer gesoat,

wie em en dicke Mählbabb engäje geloffe is. Er hot e Schissel gehollt, hot den ganze Bambes noigeschreche un hot die Schissel soiner Fraa in die Kich gebroacht. „Da“, horrer gesoat, „däs hot mool es Käichbäikhaisel gäwwe solle. Schitt de Räscht Millich dezuu un schloag e Poar Aijer noi, dann gitts velleicht doch noch e Kichelche. Mit doim Daik wärr ich schunn anig. Den hadde Klotz sääg ich mit de Laabsääg ausenanner. Ich glaab, däs langt als noch for e Käichbäikhaiselche. –

Unn wärd mer oald als wie e Kuh,
Dann läärnt mer immer noch dezuu.
Sou lang ich lääb, vedausch ich net
Zwaa Dudde mäih, woas gilt die Wett?!“ - jst